

Innspill fra Forening for klassisk gitar i Norge (FFKGN) til Musikkutvalget angående NOU om musikklivet i Norge

Forening for klassisk gitar i Norge (FFKGN) ønsker med dette innspillet å belyse den klassiske gitarens posisjon og utfordringer i det norske musikklivet, og komme med konkrete forslag til tiltak som kan styrke instrumentets rolle og bidra til et mer mangfoldig og dynamisk musikkliv. FFKGN er en interesseorganisasjon for klassisk gitar og medlem av Norsk Musikkråd.

Den klassiske gitarens unike posisjon og utfordringer

- Den klassiske gitaren befinner seg i en særstilling som et **akustisk instrument** som ofte faller utenfor tradisjonelle kategorier som orkester eller band. Dette påvirker rekruttering og instrumentets generelle status, og gjør den sårbar, spesielt i et lite land som Norge. Klassisk gitar får relativt lite medieoppmerksomhet sammenlignet med andre med utbredte instrumenter, noe som kan begrense dens appell til yngre musikere. Klassisk gitar sliter med å få en bred tilhengerskare i et marked dominert av pop- og elektronisk musikk. Dette kan gjøre det vanskeligere for unge musikere å finne motivasjon til å fordype seg i sjangeren.
- Som et **relativt lydsvakt instrument** har den klassiske gitaren begrensede muligheter i tradisjonelle akustiske konsertsettinger.
- Mindre sjangre og instrumentgrupper er generelt sårbare i et lite land som Norge, spesielt når deres legitimitet er avhengig av oppslutning og rekruttering.
- Norske utøvere møter **stor konkurranse i internasjonale miljøer**, hvor klassisk gitar er mer utbredt.

Utfordringer knyttet til støtteordninger

- Arrangører av klassiske gitarkonserter opplever **ustabile og uforutsigbare støtteordninger**. Dette skaper problemer med regularitet og forutsigbarhet for konserter, seminarer, festivaler og workshops, som er essensielt for rekruttering og for å styrke instrumentets status. Færre konsertscener og plattformer for klassisk gitar begrenser mulighetene for utøvere å nå et bredere publikum.
- FFKGN etterlyser **mer stabile og langsiktige støtteordninger** for å muliggjøre bedre planlegging og øke rekrutteringen. Det er også viktig at **statlige støtteordninger og stipendkomiteer dekker ulike fagområder på en god måte**.

Reduksjon i studieplasser og undervisningsstillinger

- Det er bekymringsfullt at **antall studieplasser, professorater og undervisningsstillinger innen klassisk gitar er synkende** i Norge. Det er ofte færre lærere og ressurser dedikert til klassisk gitar sammenlignet med andre klassiske instrumenter, noe som påvirker tilgangen til undervisning. Selv om Norge har noen gode utdanningsmuligheter, er det fortsatt få spesialiserte lærere og institusjoner med fokus på klassisk gitar. Dette truer utviklingen og videreføringen av den klassiske gitartradisjonen, både på grunnleggende og høyere nivå.
- En mulig årsak er **manglende fornyelse av gitarrepertoaret** og instrumentets generelle status sammenlignet med andre instrumenter, noe som kan føre til at institusjonene nedprioriterer klassisk gitar i trangere økonomiske tider. Nye sjangre og

instrumenter tilpasset digital teknologi kan overskygge interessen for tradisjonelle instrumenter.

Rekrutteringsutfordringer i kulturskolene

- Det er flere faktorer som bidrar til **rekrutteringsutfordringer** i kulturskolene:
 - **Konkurransen fra andre fritidsaktiviteter** for barn og unge.
 - **Endringer i musikkpreferanser** der populærmusikk dominerer.
 - **Utfordringer med synlighet og markedsføring** av klassisk gitar.
 - **Manglende tilpasning til moderne behov og teknologi.**
 - **Konkurransen fra andre instrumenter.**
 - **Ressursbegrensninger** i kulturskolene.
 - **Manglende eksponering** i media og populærkultur.

Strategi for gitarlitteratur og teknologi

- FFKGN foreslår et **nasjonalt løft for å øke tilfanget av gitarlitteratur**, inkludert komposisjoner, metoder og arrangementer.
- Det bør også satses på å **styrke teknologisk kompetanse** for live-konserter og innspillinger med klassisk gitar. Det er et mål å **bevare den akustiske klangdimensjonen** når instrumentet forsterkes i samspill med andre instrumenter.
- Dette kan bidra til **modernisering og revitalisering** av sjangeren og forbedre mulighetene for utvikling av samspill med andre.

Konkrete tiltaksforslag FFKGN har følgende konkrete forslag til tiltak som kan bidra til å styrke den klassiske gitarens posisjon:

1. **Etablere stabile og langsiktige støtteordninger** for arrangører av klassiske gitarkonserter, festivaler og seminarer, gjerne integrert i eksisterende ordninger. Det er også viktig med å styrke markedsføringen via sosiale media for å promotere norske og internasjonale gitarsolister på høyt nivå for kunne øke den allmenne interessen for klassisk gitar.
2. **Øke antall studieplasser og undervisningsstillinger** ved utdanningsinstitusjoner.
3. **Opprette øremerkede støttetiltak** for utvikling av ny gitarlitteratur, inkludert bestillingsverk og arrangementer, samt sikre kvalitativt gode norskspråklige læreverker.
4. **Legge større vekt på teknologisk opplæring** i gitarutdanningen for å styrke kompetansen innen lydproduksjon og innspilling.
5. **Utvikle målrettede rekrutteringstiltak** for å øke interessen for klassisk gitar i kulturskoler og musikkutdanninger, f. eks. gjennom utvidelse av gitarrepertoaret, vektlegging av samspill og samarbeid med nye sjangre og teknologier.
6. **Styrke integrering og bruk av klassisk gitar** i konsertproduksjoner og forestillinger for ulike aldersgrupper i ulike sjangre.
7. Økt fokus på bruken av **norske eller skandinaviske tresorter i klassisk gitarkonstruksjon.**
8. **Styrke økonomien i FFKGN** for å muliggjøre implementering av tiltak.

FFKGNs rolle og behov FFKGN mener at **styrking av økonomien i egen organisasjon** vil gjøre det mulig å sette retning for tiltakene og bidra til å styrke den klassiske gitarens posisjon i norsk musikkliv, sikre rekruttering og videreutvikle instrumentets rike tradisjon for fremtidige generasjoner.

FFKGN håper at Musikkutvalget vil gi den klassiske gitaren en rettferdig plass i sine vurderinger og anerkjenne instrumentets unike posisjon, utfordringer og potensial, samt inkludere tiltak for å styrke instrumentets status i sine anbefalinger. Musikkutvalgets mandat er å se på **helheten i det norske musikklivet** og vurdere hvordan den klassiske gitarens utfordringer passer inn i en **helhetlig strategi for mangfold og inkludering**. Utvalget skal også vurdere de økonomiske og organisatoriske rammene for hele musikklivet, inkludert hvordan organisasjoner som FFKGN kan støttes. Innovasjon, utvikling og samarbeid bør også vurderes for å styrke den klassiske gitarens posisjon.

Dette innspillet er ment å bidra til en helhetlig og rettferdig vurdering av den klassiske gitarens rolle i det norske musikklivet, og vi ser frem til Musikkutvalgets videre arbeid med NOU om musikklivet i Norge.

Med vennlig hilsen

Forening for klassisk gitar i Norge

Øyvind Lyslo
Styreleder

www.klassiskgitarforening.no

E-post: lyslo@icloud.com

Mob. 90 11 34 33